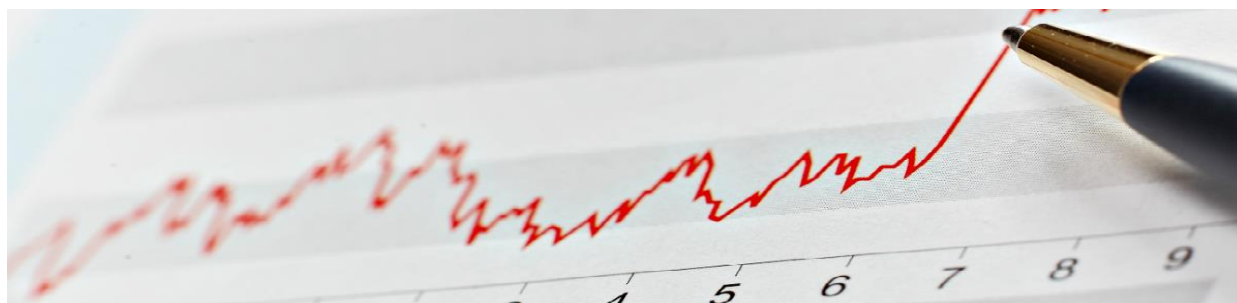

Mesečni pregled finančnih trgov: December 2018 – Ameriška praznična panika

Ljubljana, 11. januar 2019 – Lansko leto se je na borzah zaključilo v rdečih številkah. Decembra so občutno upadli vsi svetovni delniški indeksi z ameriškim na čelu. Če smo v 2018 do zadnjih treh mesecev še lahko govorili o geopolitičnih tveganjih z nizkimi trenutnimi negativnimi učinki, so ta tveganja v zadnjih treh mesecih, in še posebej v decembru, prerasla v močne dejanske negativne dejavnike, ki so v božičnih dneh sprožili pravo panično borzno vzdušje.

Delniški trgi

		Donos v EUR	
		december 2018 (od 30.11.2018 do 31.12.2018)	Letos (od 29.12.2017 do 31.12.2018)
Regija/država	Indeks		
Evropa	STOXX Europe 600	-5,46 %	-10,77 %
ZDA	S&P 500	-10,12 %	+0,37 %
Slovenija	SBITOP*	-2,13 %	-0,18 %

*Cenovni indeks, ki ne vključuje donosa od prejetih dividend

Obvezniški trgi

donosnost do dospelja - 31.12.2018				
			10 letna državna obveznica	2 letna državna obveznica
Država				
Nemčija			0,24%	-0,61%
ZDA			2,68%	2,49%
Slovenija			0,99%	-0,60%

Le premirje in nova pogajanja med ZDA in Kitajsko

Trgovinska vojna med ZDA in Kitajsko se na srečanju ameriškim in kitajskim predsednikom v prvih dneh decembra ni zaključila. Dosegla sta začasno premirje trajajoče do 1. 3.2019 in obljubo o novem krogu pogovorov in pogajanj v vmesnem času. Razplet, ki je v splošnem razočaral, saj so številni pričakovali odločnejše prve znake umirjanja trgovinsko – carinske sovražnosti med dvema največjima svetovnim gospodarstvom. Sočasno priprtje hčerke ustanovitelja kitajskega tehnološkega velikana Huawei v Kanadi na željo Američanov, ker naj bi ta kršila ameriške sankcije Iranu, je razumljivo zasejalo močne dvome v trdnost sklenjenega premirja in verjetnost konca napetostim med ZDA in Kitajsko.

FED dvignil obrestno mero

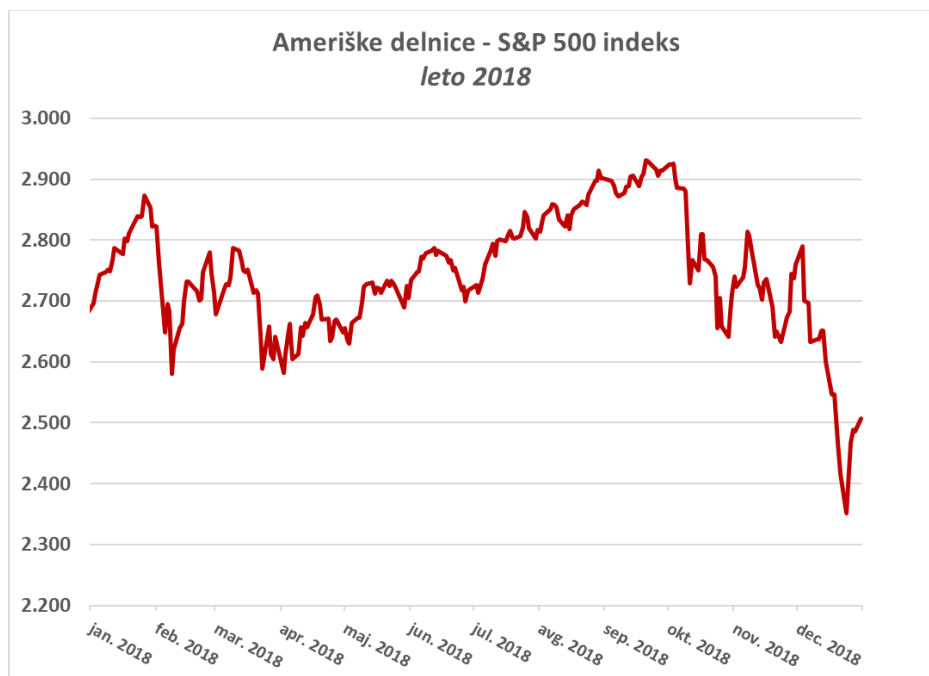
Ameriška centralna banka je 18. decembra soglasno dvignila referenčno obrestno mero na razpon med 2,25 % in 2,5 %. Kar je vlagatelje zaskrbelo ni sam dvig ampak sporočilo ameriških centralnih bankirjev da bodo v 2019 nadaljevali z dvigi, predvidoma dvakrat na 3 % do 3,25 % do konca 2019. Številni so namreč pričakovali, da bodo v luči krepitve negativnih dejavnikov (predvsem grožnje resne trgovinske vojne), bolj naklonjeni prekinitvi dvigovanja obrestnih mer.

Trump zahteva financiranje zidu in je zato pripravljen izsiljevati ameriški kongres pod vodstvom demokratov z delnim zaprtjem delovanja ameriške javne uprave. Decembrski zaplet med ameriškim predsednikom in demokratsko obarvanim kongresom, je jasno pokazal, da bo po demokratski zmagi v kongresu ameriška notranja politika še bolj kaotična in agresivna kot je bila do sedaj. Vse to pa seveda v splošnem ni pogodu finančnim trgov, ki običajno preferirajo stabilno in predvidljivo politiko...

Prve ameriške žrtve trgovinske vojne

Med najbolj jasnimi prikazi negativnega vpliva medijskega in carinskega obračunavanja med ZDA in Kitajsko je bilo novoletno znižanja napovedanih prihodkov tehnološkega velikana Apple. Ta je slednje pojasnil tudi z upadom prodaje svojih telefonov na Kitajskem v zadnjem lanskem četrtletju. Deloma je to posledica novih konkurenčnejših kitajskih naprav (npr. Huawei), deloma pa morda tudi tihega bojkota ameriških izdelkov s strani kitajskega potrošnika.... O visokem bremenu carin na jeklo in železo na npr. ameriško avtomobilsko industrijo ter 15 % padcu cene ameriške soje, katere glavni kupec so sicer bili Kitajci, pa smo že seznanjeni. V splošnem lahko ocenimo da se na podlagi številnih signalov tako iz uradnih podatkov o trgovini med ZDA in Kitajsko, kot iz poročil družb, ki poslujejo na teh dveh trgih večja škoda povzročena s trgovinskim sporom in uvedenimi carinami.

V prejšnjih odstavkih navedeni vzroki so povzročili upad razpoložjenja vlagateljev in v božičnem času že prav paničen umik vlagateljev iz delniških naložb v naložbena varna zavetja. Ameriški delniški indeks je v decembru do božiča upadel za 14,8 % (v USD), mesec december pa kljub rasti v dneh pred novim letom končal 9 % nižje (v USD) oz. -10,1 % v EUR.

Evropski delniški indeksi so v decembru upadli bistveno manj kot ameriški. Vseevropski STOXX 600 je tako izgubil »le« 5,5 %, v primerjavi z USD pa se je v decembru okrepil tudi EUR (+1,33%). Razlog zato gre iskati v decembrskem kompromisu italijanske vlade, ki je v Bruselj poslala predlog proračuna, ki je na skrajnem robu, a znotraj pravil EU. S tem se je spor med italijansko vlado in Evropsko komisijo vsaj prehodno ohladil, s tem pa tudi znižali zahtevani donosi italijanskih obveznic in posledično dvignila privlačnost evropskih naložb v oči vlagateljev.

Brexit nervoza se sicer nadaljuje a se v decembru ni dodatno stopnjevala. Po odlogu načrtovanega glasovanja v parlamentu Združenega kraljestva glede dogovora predsednice ga. May in evropske komisije, se verjetnost črnega in kaotičnega izhoda Združenega kraljestva iz EU rahlo niža. Izhoda brez dogovora si večina ne želi, posledično vse verjetnejša postaja neka korekcija doseženega dogovora in »mehak« Brexit, ki ohranja številne značilnosti obstoječe ureditve ali celo ponovni referendum... Angleški parlament bo o predlogu dogovora predvidoma glasoval 15.1.2019. Sprejetje predloga bi znižalo negotovost na kapitalskih trgih in dvignilo delniške tečaje. Zavrnitev bi verjetno imela obraten učinek.